

Gäller för: Verksamhet Njurmedicin

Giltig från: 2024-12-19

Innehållsansvar: Ida Ulwemann, (idaul1), Sektionsledare

Giltig till: 2026-12-18

Godkänd av: Cecilia Rosander, (cecro3), Verksamhetschef

Rutinen gäller samtliga dialysmottagningar inom SU

Revideringar i denna version

Anpassad efter ny remiss. Ändring ang. Paracetamol.
Ändring gällande premedicinering inför belastning. Länk tillagd.
(Ersätter dokument BEH/PT2.1 version 14)

Syfte

Kontroll av njurfunktionen.

Arbetsbeskrivning

Provtagning utförs var 3:e månad på patienter med dialys 2 gånger/vecka samt 1 gång årligen på ALLA patienter som har en urinproduktion på >400 ml/dygn i samband SNR-prover.

Mätningen planeras vid det "korta hoppet" mellan dialysbehandlingarna. I förekommande fall kan pat. behöva återkomma innan nästa dialysbehandling för efterprov. Hör med behandlande läkare.

Omnipaque (300 mg I/ml), är ett röntgenkontrastmedel innehållande iohexol (jod)..
Jodhaltiga kontrastmedel kan utlösa allvarliga, livshotande, fatala anafylaktiska/ anafylaktoida reaktioner eller överkänslighetsreaktioner som t.ex angioödem, konjunktivit, hosta, klåda, rinit, nysningar och utikaria.
Biverkningar av iohexol i denna dosering är dock ovanliga.

Försiktighet och läkarnärvaro krävs i de fall patienten tidigare reagerat med **överkänslighet mot kontrastmedel**. Även lämpligt vid första belastningstillfället då patient inte tidigare fått jobbaserat kontrastmedel.

Om patienten tidigare har reagerat med kontrastmedelsöverkänslighet skall ansvarig dialysläkare meddelas och skall då skriva in överkänsligheten under "Varning" i Melior.
Samt även ta ställning till ev. premedicinering enl. (Bariumdokument 42880).
Premedicinering skall finnas tillgänglig på mottagningen och lämnas till pat. i god tid inför belastningen.

Vid ev överkänslighetsreaktion på jourtid kan inj Solu-Cortef 50 mg/ml, 2 ml ges intravenöst enligt generella ordinationer så fort som möjligt med ev inj. Tavegil 2mg/ml, 0,5-1 ml som tillägg som första åtgärd innan läkare kontaktas.

Patienten får inte ha genomgått undersökning med intravenös tillförsel av kontrast 7 dagar innan belastning påbörjas.

Metaboliter av **paracetamol** interagerar *inte* med nuvarande analysmetod enl. "Klinisk kem. Diagnostisk masspektrometri och kromatografi".

Patienten behöver inte vara fastande.

Tillvägagångsätt

Omnipaque är mycket ljuskänsligt, varför det tas fram först när det ska användas. Gummiproppen får penetreras endast en gång. Kontrastmedlet i varje injektions-/infusionsflaska är avsett för *en* patient. Överblivet innehåll kasseras.

Efter avslutad dialys

Ur kvarvarande nål eller ur CDK tas först **ett slaskrör** och därefter **ett blodprov**, Förprov (nollprov), använd "guldgult" 3,5 ml gelrör. Märk röret "Iohexolclearance Förprov (nollprov)". Injicera sedan **exakt 5 ml Omnipaque** under 1 minut, följt av **10 ml NaCl**, (9 mg/ml) i fistelnål eller CDK. På remissen: Notera den exakta tidpunkten för injektionen. Notera den vikt patienten har när belastningen startar = vikten efter dialys. Notera patientens längd. Ange även ifall patienten är enkel- eller dubbelamputerad. Spara Förprov (nollprov) och remiss på avdelningen.

Efter injektionen observeras patienten under 15 min för ev. överkänslighetsreaktion. Vid tidigare överkänslighetsreaktioner bör intravenös infart finnas tillgänglig.

Vid nästa dialystillfälle

Före dialysstart tas **ett slaskrör**, därefter **ett blodprov**, (prov 1), använd "guldgult" 3,5 ml gelrör. Märk röret "Iohexolclearance Prov 1". Notera den exakta tidpunkten för provtagningen på remissen.

Remissen

"Remiss 11 Klinisk Kemi, Iohexol-clearance" används.

Räkna ut belastningens längd i minuter, "Tid efter injektion". Använd gärna: www.timeanddate.com, direktlänk. Eller; www.timeanddate.com →Calculators→ Date to Date Calculator (duration) →"Time and Date Duration".

Provinlämning

Förprov(nollprov) och Prov 1 lämnas tillsammans med remiss till C-lab, som vidarebefordrar dem till Klinisk Kemi.

Länk till Bariumdokument

[Kontrastmedelsöverkänslighet-premedicinering](#)

Ansvar

Verksamhetschefen ansvarar för att läkargruppen informeras om nytillkomna och reviderade rutiner. På delegation av verksamhetschef ansvarar rutinansvarig sjuksköterska för att samtlig personal på respektive dialysmottagning informeras om nytillkomna och reviderade rutiner. Gäller för personal på Njurmedicin/Område 5/Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Uppföljning, utvärdering och revision

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO. Rutinansvarig sjuksköterska ansvarar för revision av rutinen.

Granskare

Medicinskt ansvarig:

Hamid Dezfoolian
Vårdenhetsöverläkare
Dialysmottagning
Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Mölndal

Medicinskt ansvarig:

Elzbieta Nowakowska-Fortuna
Vårdenhetsöverläkare
Dialys och njurmottagning
Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra

Medicinskt ansvarig:

Karlos Mihovilovic
Vårdenhetsöverläkare
Dialysmottagning
Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Njurmedicin

Innehållsansvar: Ida Ulwemann, (idaul1), Sektionsledare

Godkänd av: Cecilia Rosander, (cecro3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9803-2137832294-70

Version: 9.0

Giltig från: 2024-12-19

Giltig till: 2026-12-18